

MĚSTO SVITAVY

Tisková zpráva

Svitavský betlém kulturní památkou

Už několikrát jsme se zmiňovali o svitavském betlémě. Jde o soubor několika rodinných betlémů, ponechaných ve Svitavách po odsunu svitavských Němců. Z menších betlémů byl po roce 1945 sestaven jeden velký mechanický, ten byl vystaven v expozici městského muzea až do roku 1961. Při rekonstrukci budovy muzea v 60. letech minulého století se původně jeho dobrý technický stav postupně zhoršoval nevhodným uložením a koncem šedesátých let jej převzalo Východočeské muzeum v Pardubicích a uložilo do svých depozitářů. Po roce 1989 začalo dlouhé a složité jednání o jeho návratu do Svitav.

V květnu letošního roku byl po pětadvaceti letech jednání betlém definitivně převeden do vlastnictví města Svitavy a byl zařazen do Databáze mechanických betlémů v České republice.

A koncem června nabylo právní moci rozhodnutí Ministerstva kultury ČR o prohlášení Velkého mechanického svitavského betléma za kulturní památku. Ukončila se tak jedna etapa našich snah o návrat a záchranu památky, úzce spojené s nelehkou historií města. I přes velmi špatný technický stav se jedná o památku naprosto unikátní - jak svou pohnutou historií, tak ohromujícím rozsahem, která významem přesahuje hranice regionu. Osud svitavského souboru je podle odborných restaurátorů nápadně podobný s osudem světoznámého mechanického betléma Josefa Probošta v Třeběchovicích pod Orebem, který byl v roce 1999 prohlášen národní kulturní památkou. I Proboštovu betlému hrozila likvidace a dnes se v Třeběchovicích nachází světový unikát.

V současné době je část betléma vystavena v expozici Labyrint svitavských příběhů, větší část je uložena v depozitáři a čeká na restaurátorský zásah. Je zřejmé, že betlém nelze restaurovat v rámci běžné muzeální péče, a tak před námi stojí další nelehký úkol – sehnat nemalé finance na odborné restaurování vzácného souboru. Letos procházejí za finančního přispění Pardubického kraje a Ministerstva kultury odborným restaurováním dálniny (malovaná pozadí) a my hledáme další možnosti a zdroje pro příští rok na restaurování figurek, architektury a pohybového mechanismu.

Ráda bych moc poděkovala všem, kteří se o návrat betléma do Svitav zasloužili. Ze svitavských především Jaroslavu Hubenému, Janě Pernicové a Davidu Šimkovi. Držte nám palce, aby se nám podařilo umění bývalých obyvatel našeho města uvést do původního stavu. Dlužíme jim to.

Blanka Čuhelová